

Restaurering og utsmykning

Kirken stod da ferdig og ble tatt i bruk ganske umiddelbart. Men det viste seg at de var mye som manglet for at den var bekvem for menigheten. Oppvarming av det store kirkerommet var helt fra begynnelsen av et problem. Inntil 1925 skjedde oppvarmingen ved hjelp av to store vedovner (magasinkomfyre). På kalde vinterdager var det ugjørlig å få tilstrekkelig varme. Datter av over-

lærer ved Bryn skole og klokker i Østre Aker kirke, Ole Devik, forteller blant annet at det hendte ofte at de som kom til gudstjeneste måtte holde vottene på seg. Først i 1927 besluttet sognestyret at man skulle gå over til sentralvarmeanlegg.

Et annet problem var lydforholdene. Dette har det faktisk først blitt rettet godt nok opp de par tre siste tiårene, ved hjelp av sentralstyrt lydanlegg og med høytalere plassert flere steder i kirken.

For svært mange år siden hadde den praktiske soknepresten, Fredrik Oscar Thommassen forsøkt å bøte på problemet på sin måte: Han fikk metalltråder utspent i vifteform fra prekestolen. Det hjalp litt. Enda noen hakk bedre ble det da han fikk spent et stort fiskenett under hvelvet, en metode han hadde sett brukt i en kirke han besøkte under en av mange reiser i Jerusalem.

Lysforholdene i kirken var heller ikke tilfredsstillende. Resultatet var at man besluttet at en omfattende restaurering måtte til. Arkitekt Helge Thiis, senere hovedarkitekt for restaurering av Nidarosdomen, ble kontaktet. Sokneprest Thommassen tok selv initiativ til at Thiis utarbeidet en plan for kirkerommet. Denne planen ble i sin tur vedtatt av sognestyre og menighetsråd. Først gjaldt det lysekronene. Selv skriver Thiis om dette: «Jeg har forsøkt med disse lysekroner å fremheve denne treskipete basilikakirkes lengderetning, og derfor fjernet to overflødige utspring i galleriet. Da tegningene var ferdige, samt utprøvd i liten

Glassmaleriet. Foto: Roger Pihl

modell, inngav en rekke av byens snekkere anbud. Snekkermester O.M. Ovdahl viste seg selvskreven, da hans pris lå langt under de andre». Der etter nevner Thiis en rekke håndverkere som fortjener takk: «Men først må jeg rette min takk til hr. sokneprest Thomassen, uten hvis initiativ i alle fall ikke disse kronene hadde hengt i hvelvene. Dog bør jeg ikke glemme å ta hatten av for hr. Overlærer Devik, som har vist den sjeldne offervilje og generøsitet å forære en vakker messing lysekroner til kirkens sakristi».

I det videre restaureringsarbeidet fulgte man også arkitekt Thiis, planer:

- Noen vinduer ble gjenmurt, og kirken ble innvendig helt oppmalt.
- Det ble satt inn katedralglass i de gjenværende vinduene.
- Ny prekestol ble anskaffet.
- Det ble laget brystpanel i koret og laget nytt alterparti.
- Den gamle altertavlen ble erstattet av en korsfestelsesgruppe, utskåret i tre av billedhuggeren Thorleif Sohlberg.
- Det ble innsatt et rosevindu over alterpartiet, tegnet av Frøydis Haavardsholm. Dette fremstiller «Jesus og de små barna».

I 1935 feiret Østre Aker kirke og menighet sitt 75-årsjubileum. I den anledning ble det utgitt et festskrift. Dette gir gode opplysninger om kirken og menighetslivet fra den første begynnelsen. Spesielt merker man seg at prestenes tjeneste er utførlig omhandlet. Og slik var det nok i den tid, det var prestene som spesielt satte dagsordenen for kirkens liv.

Korsfestelsesgruppen med skulpturer i tre. Foto: Helge Kjølborg.

*Fra 100-årsjubileet.
Foto: Jubileumbok 1960.*

Organist Sigurd Leira ved orgelet.

Sigurd Leira: Førti år på orgelkrakken!

Ved festlighetene i anledning jubileet hadde sokneprest Ivar Welle skrevet en kantate som ble oppført. Siste vers av den lyder slik:

Gud signe hver som på kirkevei gaar,
alt medens dagene skrider.
Gud, som har bevart oss i kommende år.
Sign oss i kommende tider,
Barn ved moders arm og gamlinger med stav,
kort er livets vei fra døpefont til grav.
Se i nåde ned, gi oss evig din fred,
Fred være med Eder alle.

Etter 2-3 års behandlingstid vedtok Kirkedepartementet i mars 1957 at det skulle bygges et kapell i tilknytning til Østre Aker kirke, for å innvies til kirkelig bruk. Året etter vigslingen ble vigslingen av kapellet foretatt av biskop Smemo.

Et godt orgel høyner kvaliteten på gudstjenesten i en kirke. «Instrumentenes dronning» blir orgelet gjerne betegnet som. Til 100-års jubileet i 1960 ble det nedsatt en komité for å skaffe nytt orgel. Ved hjelp av basarer, innsamlinger, musikkandakter og mere, skaffet menigheten til veie en god sum, som sammen med offentlige bevilgninger førte til at planene kunne realiseres. Til 100-års jubileet ble dessuten kirken finpusset innvendig, vegger ble malt, gulvet slipt og prestesakristiet ble pusset opp.

En ganske omfattende restaurering fant dessuten sted i 1968. Alle kirkebenkene ble da pusset opp, og det ble montert elektrisk oppvarming under hver benkerad, for uten at det kom en rekke tekniske forbedringer.

I mai 1969 fikk Østre Aker kirke flombelysning. Om dette skrives det i menighetsbladet:

«Omsider fikk Akersdalens katedral sin flom-

belysning, og den lot seg i mørke høstkvalder se viden om. Det hele har vært et økonomisk spørsmål, som vi håper nå er snart vel i havn. Egentlig var tiden for flombelysning ennå ikke inne, men de store restaureringsarbeider i kirken fremskyndet planene. Da kirkens elektriske oppvarmingsarbeider skulle i verksettes i 1968, var situasjonen beleilig for nedlegging av kabler for flombelysning».

Den gamle messehakelen har vært i bruk fra 1900, den nye er fra 2004. Foto: Kari Rognstad.

I alle år er det gitt store gaver til kirken. Mange flittige hender har vært i bruk for å gi de kirkelige tekstiler (paramenter), altersølv og andre ting sitt rette preg, i pakt med de kirkelige høytider og kalenderen. Ikke minst må Paramentgruppen berømmes for sin innsats. Noe av det siste er at det i 2004 ble gitt en rød messelhakel, etter tegning av tekstilkunstneren Rigmor Bove og utført ved Kirkelig Kulturverksted. Den samme kunstneren er engasjert i arbeidet med en grønn messehakel, som skal være ferdig til 150-årsjubileet.